

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertio p[ro]pter exhibita[m] a creaturis laudabilem reuerentia[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Ber. De ascēsiōe dñi De myste.

Sed loc⁹ celestis est loc⁹ incorruptiois. Licet autē p⁹ h⁹ q⁹ ascendit in celū nihil ei ac-
cruerit q̄ntū ad ea q̄ sūt de essentia glorie
sive sū corpus sive sū aiā: tñ accreuit
ei aliq̄ q̄ntū ad loci decentiā q̄ est ad bñ
esse gl'ez: ex hac decentia gaudiū quod
dā habuit nō qdē q⁹ tūc d⁹ nouo inciperet
gaudere q̄n in celū ascendit s; q⁹ nouo mō
de hoc gaudius est sicut de re impleta.
Hec Thomas.

Secūdo ppter ascendē-
tis admirabilem potentia. Propria em vir-
tute ascendit. virtute inq̄ diuina quā habz
de⁹: z virtute etiā agilitatis corpis gl'osi.
Cōpetit q̄ppe ascendere domino nōn rati-
one diuinitatis quōz bñz est nec ascen-
dere nec descendere pot: s; rōne hūanitaris
Ipa q̄ppe hūanitas ē q̄ ascendit z fereba-
tur a p̄tute diuina z a p̄tute agilitatis da-
ta corpī suo gl'ificato. Et. lxiij. Hic for-
mosus in stola sua gradies in multitudi-
ne p̄tutis sue.

Tertio ppter exhibi-
tam a creaturis laudabilem reuerentiā. Des-
em creature reuerentiā ei exhibebat sic
ei cui data est ois potestas in celo z in ter-
ra. sic dī Barth. vi. Qñ cātat ecclā. Scā-
dēs tribunal dextere p̄ris potestas oim
collata ē iesuscelsus q̄ nō erat hūanitus.
Et trina rerū machina celestū terrestriū
z infernoz cōdita flectat genu tā subdita
Tremunt videntes angeli. zc. Chīs ita
qz nō solū vt de⁹ s; etiā vt hō dñs ē z rex
celi z terre angeloz z hominū. Omne ita
qz creaturaz genus reuerentiā exhibuit
chīs ascendenti. Primo creatura totalr
cozhoral qz nubes suscepit eū in celo. Act.
j. Habes inq̄ luminosissima z clarissima
nō q̄ppe indigeret nubz obseq̄o s; vt oñde-
ref q⁹ oēs creature debet ei reuerentiā exhibe-
re. Secūdo creatura rōnalis que prim
corpalis est z partim spūalis qz cū eo sci
p̄res ascendit eū adorātes z reuerentiaz
sibi deuotissime exhibentes qz etiā mul-
ti corpali ter cū eo ascendit s; illi q̄ eo re-
surgente a mortuis surrexerāt. Resurre-
xerant em ad vitā imortale. Dñs em ē
pena pcti. Ipi autē erāt ab oim peccato vl-
timate purgati. Itēz corporibz eoz vnite
fuerūt aīe gl'ificatē: ex q̄ vnione sū Aug.

in epla dyosdyz efficiūtur corpora impaf
sibilia z gl'osa. Iō credēdi sūt ascendisse cū
dño. Qñ dicit Remig⁹. Indubitāter cre-
dere dēm⁹ vt q̄ resurgente dño a mortuis
surrexerūt: ascendente illo ad celos z ipi
pariter ascēderūt. Hec ille. Hoc itaqz di-
cere est magis cōsonū pietati: licz aliq̄ vlt
deant dicere oppositū. Ii itaqz cum dño
ascendentes eū adorabant. Sic beata vir-
go: z omnes apostoli: z alij discipuli q̄ ex
p̄cepto dñi apparētis eis recubentib⁹ in
cenaculo in monte sion in mōtē venerant
olueti vt eū ascēdentē viderēt: videntes
eū sic gl'ose sic triumphāter euntē in celū
hūillime ac deuotissime adorauerūt: qz si-
cut dicit Act. j. videntib⁹ illis eleuatus est.
Q̄nta erat eoz admiratio: q̄nta: deuotio
ad dñm suū sic ascēdentē: vt eū non est
nobis possibile dicere. Reuera credo lū-
benter cū eo ascēdissent etiā corpore: qd
qz nō poterāt ascēdebāt mētēz intētiōne:
cuius signū erat aspect⁹ eoz attentus in
celū. Et nos eoz exēplo tota animi deuotio-
ne nūc ad dñm ascendere. Videmus vi-
cētes ipi dño illō qd in ser. di. Ber. Nos
ppls tu⁹ z oues pascue tue seq̄mur te per-
te ad te qz tu es via vitas z vita. Q̄nta in
in exēplo: vitas in pmissio: in premio vita.
Verba em vite etne habes z nos cogno-
scimus z credimus qz tu es chīs filius dī
vini. Hec Ber. et Aug. Si pie ascensio-
ne dñi celebramus ascēdamus cū illo et
sursum corda habeam⁹. Sursuz inq̄ cor-
da habeam⁹ s; dñm. Sursū q̄ppe cor
ad dñm refugū vocat. Sursū autē cor nō
ad dñm supbia vocat. Hec ille. De hac
ascēsiōe supbie dī brūs bern. Cupidi sū-
mus ascēsiōis exaltationē cōcupiscimus
oēs: sed ve nobis si voluerimus seq̄ eū q̄
ait. Sedebō in mōtē restamētī in laterib⁹
aquilonis. Deu miser in laterib⁹ aquilo-
nis: frigidus est mons iste. Quē sequim⁹
ni miserī hoies quē sequim⁹. An nō vi-
detis satbanam tanq̄ fulgur de celo cadē-
tē: Nōne iste est mons in quē ascendit ange-
lus: z diabol⁹ fact⁹ est: Hec illi versuto ho-
sti defuit quid ageret in hominē. Simile
ei montē alterū demonstrauit: erit inq̄ns
sicut dñi scientes bonū z malū. Pernicio-
sa est hec ascensio: oimō descēsiō magis est
de hierusalem in hiericho. Pessim⁹ mōs

trūphātissime ascēsiōis Fo. LVII

inflans scētia in quē tū vsq; hodie vide/
as tāta ꝑcupiscētia p̄limos repere filioꝝ
adāachi nō nouerāt q̄ntum p̄ eoz in illū
mōis ascēsu descēderit imo q̄ grauis ce/
ciderit. Filij hoim vsq; q̄ graui corde: vt
qd diligētis vanitatē q̄ritis mēda. Sic
edificāt multi babel: sic putāt se ꝑcēturos
ad dei s̄tudinē: sic ꝑcupiscūt qd nō expe/
dit: qd expedit omittētēs. Quid vobis et
mōtib; istis in q̄ꝝ ascēsu tāta difficultas
est r̄ tāgrande piclū: aut cur eū deseritis
montē cui? et facilis est ascēsus r̄ p̄uiliis:
Prātis ambitio angelū felicitate ꝑuauit
angelica: scie appetit? hoicem imortalitatē
glia spoliāuit. **L**onef q̄s ascēdere montē
prātis q̄ntos puras habebit ꝑdicatores:
obstacula q̄nta inueniet: q̄ difficultē viam:
Quid si tandē ad illud ꝑtulerit qd opta/
bat: Potētes (ait sc̄ptura) potēter toz mē/
ta patient: vt p̄ites anxietates r̄ sollicitu/
dines q̄s prās illa parit omittā. **O**p̄id?
est alter inflātis scie: q̄ntuz laborabit: q̄n/
tum anxiatib; spūs eius: Et tū audiet nec
tū si te r̄ꝝ app̄hendes. Quid eū intū/
muerit multū: **P**erdā m̄q; sapiētā sapiē/
tū: r̄ prudentiā prudentiū reprobabo. **I**n
ne multis imozet. **V**idistis vt arbitro: q̄
fugitū sit nobis mōs yrerq; si ꝑcipitiū
angelū: si casum hois expauescim? **H**on/
tes gelboe nec ros nec pluuia veniāt sup
vos. Quid tū agim? **A**scēdere sic nō ex/
pedir: r̄ ascēdendi tenemur ꝑcupia. **Q**uis
docet nos ascēsum salubrē: **Q**uis nisi de
q̄ legim: qm̄ q̄ ascēdit: ꝑe est r̄ q̄ descēdit
Ab ip̄o demonstrāda nobis erat via ascē/
siōis ne ductoris imo seductoris iniq; aut
vestigiū: aut ꝑsilū seq̄remur. **Q**uia q̄ nō
erat q̄ ascēderet: descēdit altissim?: r̄ suo
nobis descēsu suauē ac salubrē dedicauit
ascēsum. **H**ec m̄q; si descēdendo ch̄s ascē/
dit: qm̄ ꝑꝝ yrerq; cecidit ascēdēdo. **H**ec
sup̄dicta **H**er. in ser. de ascē. **T**ertio si/
bi reuerētia exhibuit creaturā simplr̄ spū/
alis: vici creaturā angelica. **V**enerūt siq;
dē obuiā ch̄s oēs angelice prātes tanq;
suo summo dño. **E**st aut̄ triplex bñda ꝑre/
platio circa angelicas prātes obuiāz dño
venitēs. **P**ria est ꝑreplatio deductōis
Associabāt em̄ r̄ deducebāt eū cū iubilo i
celū tanq; regē in solū maiestāt. **p̄s.** **D**ñs
in celo sedes ei? tanq; sumū ꝑtificē ad

templū pacis pietatē **H**er. lū. **H**ites ꝑ/
tificē q̄ penetrāuit celos iesum. tanq; iudi/
cem sup̄mū ad sedē iudiciarie prātis. **p̄e**
q̄ **D**at. xxv. **E**ū sederit fili? hois in sede
maiestatis sue. **S**c̄da est ꝑreplatio ad
miratiōis. **V**irabānt em̄ q̄ terra ascēde/
ret sup̄ celū: cū scriptū sit **P**rouer. xxv. **L**e/
lū sursum et terra deorsum. q̄ hō ascēderet
sup̄ angelū. **p̄s.** **A**scēdit sup̄ cherubin. q̄
hō crucifixus ascēdebat cū tāta prāte ad
deū. **E**sa. lxij. **Q**uis ē iste q̄ vēit de edom/
tinctis vestib; de bosra: hic formosus i sto/
la sua gradiēs in miltitudine ꝑtutis sue.
Edom interpretat̄ terren? aut sanguine?
Bosra ꝑo interpretat̄ in tribulatiōe vel i an/
gustia. q. d. **Q**uis est iste q̄ venit de mūdo
terreno vel sanguineo: tinctis vestib; de
bosra. i. d. tribulatiōe r̄ angustia. **T**ertia
est ꝑreplatio reuelatiōis siue manifestatio/
nis. **U**bi notādū q̄ sicut h̄ **R**o. xij. **Q**ue
a deo sunt: ordinata sunt. **E**st aut̄ hic oꝝ/
do diuinit? institut? vt ea q̄ sunt sup̄ ho/
mines: hoib; ꝑ angelos reuelent: vt ꝑꝝ ꝑ
Diony. lū. ca. cele. hierar. **A**scēso ar̄ ch̄i/
l̄ q̄ntuz ad terminū a q̄ nō trascenderet
cōem hoim noticiā: tū q̄ntum ad terminū
ad quē trascēdebat. **E**t tō manifestata ē
angelis ꝑmo r̄ angelico testimonio mani/
festata hoib;. **S**c̄d̄z aut̄ **D**iony. **L**ex diu/
ne bonitatis est vt illuminatiōes suas ꝑmo
influat angelis sup̄iorib;: r̄ ꝑ sup̄iores in
feriorib;. **I**sta q̄ lex est hodie seruata. **N**ā
ꝑmo ascēsiōne suā sup̄iorib; angelis. **P**ue/
lauit qm̄ ip̄s ꝑ admiratiōe interrogātib;
inter se: **Q**uis est iste q̄ venit de edom t̄n/
ctis vestib; de bosra: **R**ūdit dñs: **E**go q̄
loquor iusticiā r̄ ꝑpugnator sum ad saluā/
dū. **U**bi q̄stione facit **D**iony. **E**ū ip̄i suā
periores angelis sint deo ꝑꝝ r̄ a deo im/
mediate illuminent: q̄re ab inuicē q̄runt q̄n/
ab inuicē discere cupiētēs: **S**ic aut̄ soluit
ip̄e et cōmētato: expōit. **I**n eo ei q̄ inter/
rogāt: signāt se sciam appetere. **I**deo aut̄
q̄ ꝑmo inter se ꝑferūt: demonstrāt q̄ diuini/
nā in se ꝑcēsiōne nō audēt ꝑuenire. **A**p̄
se q̄ ꝑmo interrogare deliberāt ne forte il/
luminatiōez q̄ ip̄s a deo fit nimis festina
interrogatiōe ꝑueniāt. **D**ata aut̄ ꝑdicta
r̄stione a dño q̄runt ip̄s angeli. **Q**uare q̄
rubrū est indumentū tuū r̄ vestimēta tua
sicut calcantiū in torculari. **D**icit ar̄ dñs

Ber. de ascensione dñi De mysterio

habere rubrū in dñmentū. i. corp⁹ suū. q̄a cicatrices vulnēz in corp⁹ suo seruauit. **T**unc q̄ qm̄ rñd. t. dñs: Torcular calcant sol⁹ z de gētib⁹ nō est vir mecū. Torcular hic dicitur: q̄ in q̄ tanq̄ in plo sic pressus est vt etiā sanguis sic effunderet. Supiores autē angeli sic instructi a dño / inferiores i / struxerūt. **P̄s.** Dies dei eructat verbum Inferiorib⁹ igit angeli interrogātib⁹: **Q**uis est iste rex glie: Rñd. Sūt supiores dicētes: Dñs prurū ipse est rex glie. Ange li autē inferiores hoib⁹ reuelauerūt Act. j. **E**cce duo viri. i. duo angeli in forma hūa na Cū apl̄ intuerent in celū eūte illū: aspi cerūt iuxta illos in vestib⁹ albis q̄ et p̄ire rūt: **U**iri galilei q̄ statim aspiciētes i ce lum: **H**ic iesus qui assēp̄ est a vobis in celū sic veniet quēadmodū vidistis eū eū rem in celū. **H**ec ibi. **H**ec de secdo p̄nci pali mysterio vici de mysterio triūphan / tissime ascensionis

Tertū p̄ncipale mysteriū est my / steriū glōsissime exaltatiōis: q̄ se det a dextris dei. Sedet inq̄ a dex / tris dei. i. ad eq̄litate dei q̄ntum ad diu / nitatē. Et sedet a dextris dei. i. ad potiore / partē britudinis q̄ntuz ad suā hūanitatez **Z** autē ei⁹ hūanitas in p̄ria specie sit ibi in celo: z a nobis subtracta sit corpalis e / p̄ntia p̄ ascensionē: p̄sentia tñ diuinitat⁹ e / sp̄ adest fidelib⁹ vbiq̄: ac etiā p̄ntia hūa / nitat⁹ eius sub specie sacramentali in sacro altaris. **I**uxta qd̄ ille dixit **Mat. vi.** **E**c ce ego vobiscū sum vsq̄ ad p̄sumationēz secl̄i. **N**am sicut dicit **Leo papa:** Qui ascē dit in celos nō deserit adoptatos. **E**t̄ ar ascensio in celos: et sessio ad dexterā p̄ris multo nobis est vtilior q̄ fuisse corpalis ei⁹ p̄ntia visibilis in p̄ria specie. **E**t̄ de nāq̄ nobis puenit triplex maxia vtilitas **P**rima est vtilitas gloriose dignificati / omis.

Secda est fructuose interpellatiōis. **T**ertia est virtuose p̄motiōis

Prima est vtilitas glo / riōse dignificatiōis. **M**axia qd̄ nra digni / tas est z totius hūanitatis honor q̄ nra nra vsq̄ ad dei dexterā exaltata est. **U**bi et angeli hāc dignitatē in hoib⁹ p̄siderā / tes d̄iceps p̄hibuerūt se adorari ab hoib⁹

bus: sic dicit **Apo. c. xij.** **E**cce id̄ (in q̄t̄ io ānes) ad pedes angelī vt adorare eū: z dixit mi / hi: **V**ide ne feceris **E**oseru⁹ tu⁹ sum z fra / trū tuoz. **U**bi dicit glo. **I**n veteri lege non se p̄hibuit adorari: s̄ post ascensioz vidēs s̄ se exaltari hoies ab hoierimur adorari

Secūda est vtilitas fru / ctuose interpellatiōis: q̄ sicut dicit apl̄s **Ro. vij.** **E**h̄s est ad dexterā dei q̄ etiā in pel / lar p̄ nob. **E**t **Heb. vij.** **A**ccedes p̄ semet / ipm̄ ad deū ad inspelandū p̄ nob. **I**pse q̄ ascēdit z sedet ad dexterā dei vt sit aduo / cat⁹ n̄r ap̄d p̄rem. **V**alde securi esse pos / sum⁹ q̄n̄ tale aduocati ap̄d p̄rem nos ha / bere p̄sideram⁹. **J. Jo. ij.** **A**duocati hē m⁹ ap̄d patre iesum ch̄m̄ iustū z ipse est p̄ / tatio p̄ p̄ctis n̄ris. **D**e hoc dicit **Ber.** **S**e / curū accessūz habes o hō ap̄d deū: vbi est m̄r an̄ filiū: filiū an̄ p̄rem: m̄r on̄dit filio pe / ctus **V**bera: filiū on̄dit p̄ri latius et vulne / ra: nulla q̄ poterit esse repulsa: vbi tot sūt c̄haritatis insignia. **H**ec **Bern.**

Tertia est vtilitas vir / tuose p̄motiōis. **P**er hoc etiā maior dat nobis cū p̄motiōis p̄tuose: z p̄cipue q̄ ad tres p̄tutes theologicas. **P**rimo ei illa dñi ascensio z sessio ad dexterā dei nobis p̄dest ad firmioris fidei augmētatiōes. **E**t hoc p̄pter tria. **P**rimo p̄pter ip̄letioz infallibil / vitat⁹. **P**redixerat q̄ppe discipul⁹ se ascēsu rū ad p̄rem: cū q̄ actuali qd̄ p̄dixerat ipse uit eos z nos p̄ter in fide sue diuinitat⁹ so / lidauit. **J. Jo. xij.** **E**gō ad p̄rem. **E**t nūc dixi vob̄ pusq̄ fiat: vt cū factū fuerit cre / datis. **P**redixerat et se daruz eis sp̄m̄ san ctū post ascensionē suāz sessionē ad dexterā p̄ris. **J. Jo. xvj.** **S**i ego nō abiero paraclēt⁹ nō veniet ad vos: si autē abiero mittā eum ad vos. **E**t **J. Jo. xij.** **R**ogabo patre z aliū paraclētū dabit vob̄: vt maneat vobiscūz in eternū sp̄m̄ p̄tatis zc. **E**t sequit. **I**n il / lo die vos cōficetis q̄ ego sū in p̄re meo. **S**ecdo p̄p̄ on̄tionē inextimabil / ptatis: sic vici triūphāter z glōse ascēdendo. **Z**o papa s. de ascen. **T**uc ad eq̄lē patri filiū e / ruditiō: fides gressu mēz cepit ascēdere. **T**ertio p̄p̄ subtractioz visibil / hūanitat⁹. **J. Jo. xij.** **S**i diligeret⁹ me gauderet⁹ vtiq̄ q̄ vado ad patre zc. **U**bi dicit **Aug⁹.** **J**o